

**A Kúria
végzése**

Az ügy száma: Kvk.II.37.354/2018/2.

A tanács tagjai: Tóth Kincső a tanács elnöke

. Rothermel Erika előadó bíró

. Márton Gizella bíró

A kérelmező:

Képviselője:

Az eljárás tárgya:

választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó:

a kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat:

a alperes neve
514/2018. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a alperes neve514/2018. számú határozatát helybenhagyja.

A feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] **F.Gy.** beadványozó (a továbbiakban: Beadványozó) 2018. március 13-án kifogást terjesztett elő a Budapest 16. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB). Kifogásában előadta, hogy Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata (jelen eljárásban: kérelmező) megsértve a választási eljárásról szóló 2013. XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) pontját, 144. § (2), (3), (5) és (6) bekezdéseit a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség (a továbbiakban: Fidesz) által a Budapest XIX. kerület Nádasdy és Zoltán utca kereszteződésében (Zoltán utca 42-48-at jelző utcátábla felett), közterületen elhelyezett választási plakátot felülragasztotta, mely állapot 2018. március 12-én is fennállt.
- [2] A Beadványozó ismertette a kifogásolt tevékenység előzményeit, mely szerint Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzatának képviselő-testülete 2018. január 1. napjával a 41/2017.(XII.12.) önkormányzati rendeletével úgy módosította a 9/2013.(III.29.) számú önkormányzati rendeletét (a továbbiakban Rendelet), hogy a kerületben ne lehessen kihelyezni gyűlöletkeltésre alkalmas plakátot. Az érintett plakátok minősítéséről végső soron a polgármesternek kell döntenie, a döntés szempontjairól tájékoztatás nem került közzétételre. Ezen

előzmények után történt a választási plakát felülragasztása azzal a szöveggel, hogy az Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata Képviselő-testületének rendelete értelmében „gyűlöletkeltésre alkalmas”. A Beadványozó szerint a plakát felülragasztása sérti a Ve. 1.§ (2) bekezdését 2.§ (1) bekezdés c) és e) pontját, továbbá a 144. § (2), (3), (5) bekezdését. Hivatkozott a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú döntésére.

- [3] Az OEVB a kifogásról nem döntött, azt a alperes nevéhez (a továbbiakban: NVB) elbírálásra felterjesztette.

A alperes nevéhatározata

- [4] Az NVB a 2018. március 16-án kelt 514/2018. számú határozatában a kifogásnak helyt adott, valamint Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzatát és Gajda Péter polgármestert a további jogsértéstől eltiltotta.

[5] Az NVB határozatában rögzítette, hogy az érintett plakáton négy politikai párt vezetője és részben a 2018. évi választáson megnevezett miniszterelnök-jelöltje látható, azzal az állítással, ha lenne rá lehetőségük, akkor lebontanák a Magyarország déli határán húzódó határzárát. A plakát célja a választópolgári akarat befolyásolása és erre alkalmas is, vagyis az választási plakátnak minősül. A plakáton elhelyezett impresszumból megállapítható, hogy az a Fidesz támogatására ösztönöz. A Ve. 144. § (2) bekezdése értelmében kampányidőszakban a jelöltek és jelölő szervezetek bejelentés és engedély nélkül készíthetnek plakátokat és azokat - néhány, a Ve.-ben meghatározott kivétellel - korlátozás nélkül elhelyezhetik. A Ve. az önkormányzat korlátozó szabályozásának lehetőségét két körben biztosítja. Egyrészt középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezése műemlékvédelmi és környezetvédelmi okból rendeletben megtiltható a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat által. Másrészt a hirdető-berendezés elhelyezésére vonatkozóan, valamint az óriásplakátok tekintetében a közterület-használatról szóló jogszabályokat is alkalmazni kell.

[6] Az NVB rámutatott, hogy a plakát leragasztásra és eltávolításra indokot adó Rendelet nem a fővárosi önkormányzat adta ki, ezért nem tekinthető a Ve. 144. § (5) bekezdése szerinti rendeletnek. A Rendelet 7/B. § (1) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezés nem tartozik a Ve. 144. § (5) és (6) bekezdésében meghatározott körbe. A Rendelet 7/B. §-a ellentétes a Ve. 144. §-ával, ezért azt figyelmen kívül kell hagyni. A megjelölt választási plakát átragasztása a kérelmező figyelmeztető plakátjával, majd annak teljes letakarása sérti a Ve. 144. § (3), (5) és (6) bekezdéseit.

[7] Azzal, hogy kizárólag egy jelölő szervezet plakátja került felülragasztásra, illetve teljes letakarásra, az NVB nézete szerint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelve is sérült.

[8] Az NVB utalva több alkotmánybírói határozatra kifejtette, hogy a Rendelet szerinti szabályozás nem csak a választási, hanem egyéb plakátok tekintetében is komolyan felveti a Rendelet jogszabályba ütközésének lehetőségét, továbbá súlyos alaptörvény-ellenességét.

[9] A benyújtott bizonyítékokból megállapíthatóan az NVB szerint a felülragasztás a kérelmező és az annak képviseletében eljáró Gajda Péter polgármester megbízásából történt. Az NVB a kérelmezőt és Gajda Péter polgármestert eltiltotta a további jogsértéstől.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

- [10] A kérelmező az NVB határozatával szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben kérte a támadott határozat megváltoztatását oly módon, hogy a Kúria a kifogást utasítsa el. Kifejtette, hogy az NVB a Beadványozó által előadottakat feltétel nélkül elfogadva elhibázottan, a valóságtól idegen tényállást állapított meg, így az arra alapozott döntése jogszabálysértő.
- [11] Sérelmezte, hogy az NVB hasonló tényállás mellett hozott másik döntésében nem ugyanazon jogsértést állapította meg, ezzel nem konzekvensen jár el, mivel jelen ügyben az esélyegyenlőség megsértését is felróta a kérelmezőnek. Vitatta, hogy egy jelölőszervezet plakátjának figyelmeztető matricával való ellátása, a tartalom nem teljes kitakarása mellett, a nevesített alapelv sérelmével jár. Álláspontja szerint a Rendelete alapján jogszerűen helyezte el a figyelmeztető matricát az

óriásplakáton.

- [12] Ezen túlmenően a kérelmező szerint a felülvizsgálati kérelem 1. számú mellékletéből megállapítható, hogy a plakát teljes terjedelmében nem került felülragasztásra, az nem vált felismerhetetlenné a választópolgárok előtt, ezért nem valós az NVB azon megállapítása, hogy a plakát „átragasztásra” vagy „felülragasztásra” került. A megjelölt plakát figyelmeztető matricával való ellátására a Rendelet 7/B. §-ában foglaltak alapján került sor, figyelemmel a Ve. 144. § (6) bekezdésére. A plakát valójában óriásplakát, melyre nézve a Ve. 144. § (6) bekezdése értelmében nincs jogalkotói kör meghatározva. A Rendelet a közterület-használat szabályozására vonatkozó jogszabálynak minősül, azt az NVB jogellenesen nem alkalmazta, hatáskörét túllépve minősítette a Rendeletet a Ve. 144. §-ával ellentétesnek.
- [13] A kérelmező kiemelte, hogy a hivatkozott óriásplakát közterületről jól látható ugyan, de az Önkormányzat kezelésében lévő, tehát magántulajdonban álló ingatlanon található. Így nem csak a jogszabályoknak, hanem az óriásplakát bérletére vonatkozó szerződésnek is meg kell felelnie. Ilyen szerződés azonban jelenleg nem létezik, mert - miként ezt a 2. számú melléklet is igazolja - a 2016. december 31. napjáig érvényes bérleti szerződés nem került meghosszabbításra.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [15] A felülvizsgálati kérelmet az ügyben érdekelt kérelmező nyújtotta be a Ve. 224. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül, tartalma megfelel a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltaknak, valamint az eljárásban a kérelmezőt ügyvéd képviseli, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el.
- [16] A Ve. 144. § (1) bekezdése értelmében e § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozó anyagtól függetlenül. A 144. § (2) bekezdése szerint a kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A 144. § (3) bekezdése alapján plakát a kampányidőszakban - a (4)-(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető. A 144. § (5) bekezdése rögzíti, hogy egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos. A 144. § (6) bekezdése értelmében a választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.
- [17] A Rendelet 5/B. fejezete a hirdető-berendezések és reklámhordozók közterület-használati hozzájárulásának különös szabályairól szól (7/B-8. §). A Rendelet 7/B. § (1) bekezdése szerint közterületen csak olyan tartalommal helyezhető el plakát, amely nem tartalmaz semmilyen hátrányos megkülönböztetést, különösen népek, nemzetiségek, etnikumok, nemek, korosztályok közötti, illetve szexuális hovatartozás, vallási kötődés, vagy fogyatékkal élőkkel kapcsolatos diszkriminációt, illetve nem támogathat ilyen nézeteket. Nem lehet alkalmas gyűlöletkeltésre, illetve nem buzdíthat olyan magatartásra, amely magánszemélyekkel szembenikülönbéztételre irányul. A Rendelet 7/B. §-át a módosító önkormányzati rendelet 2018. január 1-jei hatállyal iktatta be.
- [18] A Kúria elsődlegesen hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság több döntésében, így az 5/2015. (II.25.) AB határozatban általános érvénnyel mondta ki, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre (Indokolás 23. pont). Az 1/2013. (I.07.) AB határozat hangsúlyozta, hogy a politikai reklámozás mindenek előtt a választáson induló pártok, jelölő szervezetek véleménynyilvánítását érinti. Az Alaptörvény IX. cikke mindenkinek biztosítja a szabad politikai véleménynyilvánítás jogát, amely megnyilvánulhat

politikai reklámok közzétételében is (Indokolás 93-94. pontok).

- [19] A Kúria Kvk.I.37.476/2014/4. és Kvk.I.37.491/2014/3. számú végzéseiben is megtestesülő egységes bírói gyakorlat szerint a Ve. 144. §-ának helyes értelmezéséből az következik, hogy választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144. §-ának rendelkezései az irányadóak. A választási szervek a Ve. rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálhatják, mert a Ve. 144. §-a egy zárt szabályrendszert alkot. A Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa mindenben egyetért a Kúria másik tanácsa által hozott fenti döntésekkel, attól nem kíván eltérni.
- [20] A felülvizsgálati bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve az NVB-vel egyezően arra a következtetésre jutott, hogy az érintett plakát választási plakátnak minősül - méretétől és hordozó berendezésétől függetlenül -, mely a Fidesz megbízásából készül, az a Fidesz támogatására ösztönöz. Ezt bizonyítja a plakát tartalma és az azon elhelyezett impresszum.
- [21] A Ve. hivatkozott 144. § (3) bekezdése főszabály szerint korlátozás nélkül elhelyezhetőnek minősíti a választási plakátokat kampányidőszakban, az erre vonatkozó kivételeket a 144. § (4)-(7) bekezdéseiben nevesíti. A (4) bekezdés nem vonatkozik az eljárásbeli plakátra, mert az nem épület falára, illetve kerítésre került elhelyezésre. Az (5) bekezdés egyértelműen rögzíti, hogy a fővárosban csak a fővárosi önkormányzat jogosult rendeletében megtiltani a plakát, óriásplakát elhelyezését műemlékvédelmi vagy környezetvédelmi okból. A Rendelet egyrészt nem a fővárosi önkormányzat hozta, másrészt nem műemlékvédelmi és nem környezetvédelmi okból korlátozza a plakátok közterületen való elhelyezését.
- [22] A Kúria megítélése szerint meghatározó jelentőséggel bír az ügyben az, hogy a Rendelet 7/B. §-a olyan jogszabályi rendelkezés-e, amely a Ve. 144. § (6) bekezdésének hatálya alá tartozik, avagy nem.
- [23] A Kúria nézete szerint meg kell különböztetni a választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezést a választási plakáttól. Az önálló hirdető-berendezés - többek között - a választási plakát elhelyezésére szolgál, de a hirdető-berendezés elhelyezésére irányadó közterület-használatról szóló jogszabályokat, a bérleti szerződésre vonatkozó polgári jogi szabályokat nem lehet alkalmazni a választási plakátokra, mivel a korábban már leírtak értelmében egyfelől a Ve. 144. §-a egy zárt szabályrendszert alkot, másfelől a választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. rendelkezései az irányadók.
- [24] Nem foghat helyt a kérelmező azon érvelése, hogy a választási plakátokra irányadó a Rendelet 7/B. §-a, ezzel szemben a választási plakátokra az egész országban - így Budapest Kispest kerületében is - egységesen a Ve. 144. §-ának rendelkezései vonatkoznak. A Rendelet a választási plakátokra Kispesten sem alkalmazható. Ezen túlmenően egyetért a Kúria azzal, hogy a Rendelet 7/B.§ (1) bekezdése bár az „5/B. A hirdetőberendezések és reklámhordozók közterület-használati hozzájárulásának különös szabályai” alcím alatt került elhelyezésre, az nem a hirdető-berendezések, óriásplakátok elhelyezésre, hanem a plakátok tartalmára vonatkozik. Ennélfogva a kérelmezőnek a plakát óriásplakát jellegére való hivatkozása az ügy szempontjából irreleváns.
- [25] A kérelmező felülvizsgálati kérelme 2. mellékleteként csatolt lejárt bérleti szerződése a szerződés hiányának alátámasztására alkalmatlan, nem igazolja, hogy a szerződő felek között nincs újabb érvényes szerződés. Ezen túlmenően a kérelmező - hasonlóan a többi plakáthoz - a jelen ügyben érintett óriásplakátot is tartalma miatt ragasztotta le és nem azért, mert „nem felelt meg az óriásplakát bérletére vonatkozó szerződésnek”. Így a szerződés léte, illetve érvényességének kérdése a „felülragasztás” és az NVB határozatának jogszerűsége szempontjából irreleváns, e tény vizsgálata ezen jogorvoslat kereteit meghaladó kérdés.
- [26] A Rendelet, mint önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (4) bekezdés a) pontja alapján a Kúria jogosult a Kp. 139-147. §-ok alkalmazásával. Az NVB-nek nincs hatásköre a Rendelet felülvizsgálatára, a határozata 21. és 27. pontjában foglalt okfejtésével az NVB túllépte hatáskörét.

- [27] A csatolt bizonyítékokból megállapíthatóan a Fidesz választási plakátjának felülragasztása a Rendelet szabályainak alkalmazásával és szövegében is a Rendeletre utalva történt. Egyértelmű, hogy egyrészt a felülragasztást a kérelmező és annak polgármestere rendelte el, melyet igazol az index.hu internetes portál csatolt cikke is. Másfelől a felülragasztás a választási plakát olyan jelentős hányadát érinti, amellyel az alkalmatlanná vált funkciója betöltésére.
- [28] A Kúria megítélése szerint egyértelmű, hogy a Fidesz választási plakátjának felülragasztását a Rendeletre alapítottan a kérelmező és annak polgármestere rendelte el. A felülragasztás sérti a Ve. 144. § (3) bekezdését.
- [29] A Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja kimondja, hogy a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni az esélyegyenlőséget a jelöltek és a jelölő szervezetek között. A felülvizsgálati bíróság rámutat, hogy a kérelmező és polgármestere olyan jogszabályra hivatkozva ragasztatta felül a Fidesz, mint jelölő szervezet választási plakátját, mely a választási plakátok tekintetében nem alkalmazható, ezzel sérült az esélyegyenlőség elve.
- [30] Az NVB a Kúria véleménye szerint jogszerűen adott helyt a kifogásnak a jogszabálysértés tényének megállapítása és a további jogszabálysértéstől való eltiltás vonatkozásában.
- [31] A Kúria az NVB határozatát a fenteikre tekintettel a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontját alkalmazva a határozatot helybenhagyta.

Záró rész

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [33] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerint a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket - kérelmező illetékmentességére figyelemmel - az állam viseli.
- [34] A végzés elleni felülvizsgálatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2018. március 22.

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke sk., Dr. Rothermel Erika előadó bíró sk., Dr. Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő